

DELO ŽIVLJENJE

glasilo delovne skupnosti tovarne obutve alpina žiri

LETNIK 13

STEVILKA 1

ŽIRI, 15. JANUAR 1974



Nekdanji člani našega kolektiva — naši upokojeenci — so bili povabljeni na novoletni sprejem. TALE POSNETEK JIH KAŽE MED OGLEDOM PROIZVODNJE

Rezultati proizvodnje v letu 1973

Za nami je 12 mesecev dela, v katerega so se več ali manj vedno vpletale nepredvidene težave, pogoji s strani dobaviteljev materiala, kupcev naše obutve zaradi kratkih dobavnih rokov, kakor tudi interni izvori težav, ki so spremljale našo proizvodnjo.

Pesimistično gledano, večkrat ne bi našli izhoda, vendar z veliko dobre volje in truda smo skušali vse težave premostiti; seveda ni šlo brez posledic. Prav je, da ob seštevjanju letnih rezultatov pogledamo resnici v oči.

Plan fizičnega obsega proizvodnje za leto 1973 je znašal 1.100.000 parov. Dejansko je bilo proizvedenih le 1.052.777 parov, oziroma smo ostali pod predvidenim planom za 4,3%. Glavni vzroki za slab doseg postavljenega plana je močna prestruktura med vrstami obutve, ki smo jo proizvajali leta 1973, saj smo to leto proizvedli 208.277 parov manj sandal, kot leto prej, vemo pa, da je to manj

zahtevna obutev za proizvodnjo. Drugi pomemben vzrok za nižjo produktivnost je bila prav gotovo tudi mnogo bolj zahtevna podplatna izdelava, katere smo se morali poslužiti zaradi modnih tendenc v letu 1973. Poleg omenjenega pa je pripomoglo k zmanjšanju naše proizvodnje tudi nešteto zastojev zaradi pomanjkanja materialov in redukcije električne energije.

Finančni rezultat naše proizvodnje za preteklih 12 mesecev je vsekakor bolj razveseljav, saj smo plan presegle za 4,9% ali vrednost za okrog 1 staro milijardo din. Tudi če primerjamo vrednost proizvodnje z letom 1972, ugotovimo, da znaša porast za 34,5 odstotka.

Iz vsega navedenega lahko ugotovimo, da smo proizvajali v preteklem letu predvsem boljše vrste obutve, iz dražjih materialov, z več vložnega dela.

Anton Klemenčič

Združevanje slovenske obutvene industrije

Z nekaj kratkimi obvestili smo vas že seznanili, da tudi slovenska obutvena industrija išče medsebojne skupne interese. Ta pot pa ni v smeri fizičnega združevanja, ampak kot interesna skupnost — združevanje obutvene industrije Slovenije.

Na razširjenem sestanku predstavnikov te industrije, ki je bil 12. decembra lani v Peku, je bil dosežen sklep o načrtnih pripravah za predvideno obliko povezovanja. Zaradi sistematike dela je bil imenovan iniciativni odbor za koordinacijo dela delovnih skupin in formiranje delovne skupine za področja: tehnologije, prodaje, trgovske mreže, nabave in kadrovske politike.

Določen je bil tudi časovni načrt dela.

Na prvi seji iniciativnega odbora čez 6 dni, je bila glavna tema razčiščevanje formalnosti glede organizacijskih oblik. Sporazumna oblika je torej: združevanje obutvene industrije SRS. Pri-

praviti je treba predlog samoupravnega sporazuma o ustanovitvi interesne skupnosti. Delovne skupine pa do 7. januarja 1974 pripravijo s svojih področij dela predloge, ki bodo osnova nadaljnjemu delu.

Združenje bo poslovalo preko Gospodarske zbornice Slovenije in je potrebno temeljito preštudirati pravno obliko in način delegatskega in strokovnega dela. Potrebno bo tudi vskladiti način zastopanja posameznih OZD v združenju glede na število TOZD, ki jih imajo posamezne OZD.

Predvidena je tudi ureditev komunikacij za dogovarjanje o enotnih stališčih v celi 125. industrijski panogi; torej tudi z usnarji.

Naslednji razširjeni sestanek, ki bo obravnaval gradivo delovnih skupin in delo iniciativnega odbora bo okrog 15. januarja 1974. O vseh značilnostih povezovanja in oblikovanja združenja vas bomo sproti obveščali.

I. R.

Našim bralcem in sodelavcem

Stopili smo v novo leto. Polni upanja in želja smo se zopet srečali na delovnih mestih. Zaželeli smo si, da bi bilo 1974. leto vsaj tako dobro kot lansko, ali pa še boljše.

Tudi mi v uredniškem odboru imamo podobne želje. Želimo, da bi bilo glasilo DELO-ZIVLJENJE, ki ga urejamo, boljše, da bi prineslo več dobrih in koristnih sestavkov, saj je pravica vsakega člana delovne skupnosti, da je informiran o vsem, kar se dogaja v kolektivu. Želimo, da bi bilo glasilo zanimivejše. To pa bomo dosegli le z večjim krogom sodelavcev. Prav zato vas že sedaj, na začetku leta vabimo, da sodelujete v svojem glasilu. Pišite nam o vsem, za kar mislite, da bi bilo zanimivo tudi za ostale, pišite nam o vaših problemih in vprašanjih.

Letos bomo na novo organizirani. Treba bo razmisliti, kako bomo čimbolj učinkoviti v naših dveh TOZD in skupnih službah. Vsi naj bi se zavedali, da je interni časopis le ena izmed precej dobrih možnosti za informiranje članov delovne skupnosti, saj lahko napisano informacijo, pojasnilo, ali druge sestavke bralci doma lepo v miru pregledata. In več če bomo vedeli o delu in poslovanju, manj bo negotovanj, ugibanj in sprejemaj polovičnih pojasnil. Več če bomo vedeli o uspehih in rezultatih našega dela, z večjim elanom bomo delali.

To je le nekaj naših misli in želja. Vsem, ki ste lani sodelovali v našem časniku, se najlepše zahvaljujemo. Vnaprej pa pričakujemo še več sodelavcev. Uredniški odbor



Zaskrbljujoča prihodnost

Dogodki, ki so se odvijali v zadnjih mesecih lanskega leta, bodo imeli dalekosežne posledice tudi na pravočasno in zadostno preskrbo z osnovnimi surovinami v našem podjetju. S tem, ko so arabske države povišale ceno nafte in zmanjšale dobave te tako pomembne surovine visokorazvitim državam, niso povzročile velike škode le tem državam, ampak tudi državam v razvoju.

V zadnjem času stalno prejemamo obvestila dobaviteljev, ki nam javljajo, da nam ne morejo dobavljati materialov v zadostnih količinah. Predvsem so težave z nabavo tistih materialov, katerim je osnova petrokemija.

Dobavitelji poliuretanskih in gumijastih podplatov so nas obvestili, da je situacija

na svetovnem tržišču glede preskrbe z osnovnimi surovinami za njihove proizvode katastrofalna zaradi pomanjkanja električne energije in naftne krize. Dobavitelji, ki jim dobavljajo surovine, bodo dobavili največ 50 % pogodbenih količin.

Tudi glede cen nam dobavitelji še ne morejo ničesar obljubiti. Dobavitelj iz Nemčije nam je sporočil, da mora surovine iz naftnih proizvodov kupovati na črni borzi in jih plačevati tudi 400 % dražje, kot običajno. Proizvode, ki jih prodaja naprej čevljarški industriji, bo lahko prodal samo po dnevnih tržnih cenah. Hkrati nas obvešča, da pogodbenih obveznosti ne bo mogel v celoti izpolniti, ker nima zadostnih količin osnovnih surovin.

Vsi dobavitelji pa soglašajo, da bo položaj v prvih mesecih letošnjega leta izredno kritičen, kar zadeva oskrbo s surovinami. Posledice naftne krize bodo zelo velike in bodo povzročile težave pri nabavi surovin večini podjetij. Zato se bomo tudi mi pri nabavi materialov morali soočiti z vse večjimi težavami.

Tolažimo se lahko le z upanjem, da vse le ne bo tako hudo, kot napovedujejo, in da bo tudi tokrat obveljal dobro znan slovenski pregovor, ki pravi, da se nobena juha ne poje tako vroča, kot se skuha. V kolikšni meri se bodo napovedi o pomanjkanju materiala uresničile, pa bodo pokazali naslednji meseci.

Lojze Kopač

manj kot v istem obdobju leta 1972. V največji meri je nazadovala proizvodnja usnjene obutve. Nominalen porast prometa je z 2,5 % na 1,7 mlrd. DM predstavljal z upoštevanjem razvoja cen zmanjšanje prometa za 7,3 %. Število obratov je nazadovalo na 613 (654). Leta 1965 je bilo v ZRN še 823 tovarn čevljev. Število zaposlenih je v prvem polletju 1973 nazadovalo za 9 % na 71.500, kljub temu je bilo približno 4000 oseb s skrajšanim delovnim časom. Uvoz obutve je v prvem polletju 1973 nazadoval za 7 % na 78. milij. parov, potrošnja damskih čevljev je nazadovala za 13 %, otroške obutve pa za 3 %.

Vir: Süddeutsche Zeitung 234, 4. 10. 1973

Okno v svet

PROIZVODNE SKRBI USNJARSKE INDUSTRIJE ZRN

V prvih 9 mesecih leta 1973 je proizvodnja nemške usnjarske industrije nazadovala za približno 22,5 %. Glavni razlog vidj panoga v prekomernem uvozu usnja, ki je konec septembra dosegel skoraj 74 odst. tržne preskrbe. Izvozna izravnava ni bila mogoča, saj so bile s 30 %-no izvozno kvoto rezerve izkoriščene. Zato, po mnenju zveze nemške usnjarske industrije, ne preseneča, da je v zadnjih 12-tih mesecih (avgust 1972 do avgusta 1973) 11 tovarn usnja

ustavilo proizvodnjo. V istem razdobju je število zaposlenih nazadovalo za 13 % na približno 11.500 delavcev. Znižale so se tudi cene usnju: v septembru 1973 je bil indeks 133,4, medtem ko je v februarju 1973 znašal še 150 (1962 = 100). (TS)

Vir: Handelsblatt 220, 14. 11. 1973

PROIZVODNJA OBUTVE V ZRN NAZADUJE

Proizvodnja obutve, ki nazaduje že od leta 1965, je nazadovala tudi v prvem polletju 1973. Dosegla je le 65,7 milij. parov obutve, 11 %

Prodaja v letu 1973

Ceprav še nimamo vseh podatkov o uspehu poslovanja za leto 1973, vseeno lahko ugotovljamo, da smo leto 1973 zaključili uspešno. Težave, katere so se začele pojavljati že na začetku in so nas spremljale skozi vse leto, so zahtevale od nas precej več naporov in hitrih preorientacij. Na domačem tržišču je konjunktura padla do pozne jeseni in šele v novembru in decembru smo bili res lahko zadovoljni s prodajo. Izvoz na vzhod je bil izvršen po predvidevanjih za obdobje leta in smo z uspehi zadovoljni. Pri izvozu na zapad pa je ravno v letu 1973 prišlo do velikih sprememb; pancerji v klasični izdelavi niso bili nič več toliko zanimivi in je bila izvožena količina precej manjša od prejšnjega leta, pancerji, brizgani iz PU pa še niso dosegli najvišjega vzpona. Za nadomestilo vrednosti izvoza pancerjev smo dobili nove kuce za lahko obutev in skušali nadoknaditi izvoz z lahko obutvijo. To nam je do neke mere uspelo, vendar s tem še nismo popolnoma zadovoljni. Tudi grosistična prodaja je bila v padanju in smo jo na vsak način hoteli poživiti. Stalni naši odjemalci so kupovali manjše količine kot prej, zaradi tega je bilo treba iskati nove možnosti tovrstne prodaje. Proti koncu leta smo tudi na ta način prodaje pospešili, dobili smo nove kupce in s tem povečali grosistično prodajo. Prodaja na domačem tržišču je v prodajni mreži večja po vrednosti za 20 % in tudi plan je presežen za 5,4 %. Po parih bomo malenkost izpod plana, vzrok temu je drugačna struktura obutve, več smo prodali drage obute, manjkalo pa nam je natiakačev in copat. Če vzamemo celotno prodajo na domačem tržišču, to je v prodajni mreži in prodajo grosistom, potem smo tudi po parih izpolnili plan.

Navidezno je uspeh prodaje zelo dober, boljši kot v letu 1972, vendar moramo takoj povedati, da je bilo veliko takih stvari, ki bodo negativno vplivale na uspeh. Zaloge gotovih izdelkov so bile skozi vse leto previsoke po parih in po vrednosti. Vrednost je večja zaradi podražitve reprodukcijskih materialov in s tem tudi končnih izdelkov. Večje zaloge po parih so bile iz več vzrokov. Takoj prve mesece je bila izdelana vsa terenska obutev za celo leto, poleg tega smo imeli v zalogi veliko količino pancerjev, katere smo prodali šele ob koncu leta. Te zaloge so nam zamrznila obratna sredstva skozi vse leto, vendar smo jih ob koncu leta v veliki večini prodali. Bolj nevarne so bile tiste zaloge, katere so zamudile sezono in so izgubile svojo vrednost. Teh zalog smo znižali za več kot eno milijardo, kar močno vpliva na poslab-

šanje končnega rezultata. Trgovske marže so še vedno zamrznjene, stroški prodaje pa so občutno porasli (najemina, elektrika, voda itd.), tako da smo na meji rentabilnosti. Poleg vseh teh težav smo imeli v lanskem letu vse preveč reklamacij. Največ reklamacij je bilo zaradi slabih materialov in odlepljanj. Čas bi že bil, da vse materiale predno gredo v proizvodnjo, preizkusimo in se s tem izognemo poznejšim posledicam, katere nam jemljejo ugled na tržišču. Vem, da se bomo ob zaključnem računu leta spraševali, zakaj rezultati poslovanja niso boljši. Odgovor lahko dobimo v tem, da smo le pre malo storili, da bi bilo naše poslovanje boljše. Ravno na področju kvalitete materialov in izdelave moramo še marsikaj storiti, če hočemo obdržati svoj ugled. Tudi letni, mesečni in dnevni plani proizvodnje morajo biti izpolnjeni, kar je porok za izpolnjevanje rokov dobave za domače in tuje tržišče. Ni nujno, da delamo velike korake, včasih je bolj važno, da pravočasno napravimo majhno stopinjo, katera nam utrjuje pot za naprej. Zaradi situacije, ki je nastala na tržišču v letu 1973 in se bo v nadalje še zaostri-la, smo v lanskem letu pospešeno investirali v prodajno mrežo. Dobro vemo, da bo prodaja, vsaj po parih, še nadalje padala in da na enoto enega prodajnega mesta ne bomo mogli doseči večjo prodajo. Zaradi tega nam ne preostane drugega kot da si zagotovimo več prodajnih mest. Z večjo kapaciteto prodaje na domačem tržišču si lahko olajšamo poslovanje. Prav v ta namen smo v lanskem letu odprli 7 novih prodajal, 6 pa smo jih adaptirali. Tako politiko investiranja bomo krepili tudi letos. Ravno v pravem času smo ustanovili posebno skupino za investicije, katera uspešno dela, saj niti ena prodajalna ni bila v adaptaciji več kot 10 dni. Če se spomnimo, je bila na Reki prodajalna zaprta več kot 9 mesecev.

Poslovanje na področju prodaje je bilo v letu 1973 zadovoljivo. Spremljalo nas je veliko sprememb in napak, katere smo včasih bolj včasih manj uspešno prebrodili. Kljub vsemu pa je prodaja v zadnjih mesecih dobro zatekla in smo le dosegli tiste cilje, katere smo predvidevali na začetku leta.

Ivan Capuder

12. decembra je na Ekonomski fakulteti diplomiral TOMAŽ KOSIR. K uspehu iskreno čestitam!





Posezonske zaloge povzročajo stroške

V sestavku, ki je bil objavljen v prejšnji številki glasila, sem prikazal prodajne sezone za posamezne skupine obutve. Obutev je proizvod sezonskega značaja, zato posamezno vrsto obutve kupujejo potrošniki samo v času prodajne sezone za to vrsto obutve. Če obutev izdelamo prepozno in zamudimo prodajno sezono za to vrsto obutve, potem nam ta obutev ostane v zalogi, kar povzroča podjetju stroške. Za te stroške bom uporabil izraz »stroški posezonskih zalog«.

Vrste stroškov posezonskih zalog

Neugodne posledice, ki jih povzroči podjetju vsaka zamuda prodajnih sezon, lahko razdelimo v dve skupini:

1. Posledice, ki jih lahko ovrednotimo. V to skupino spadajo npr. stroški skladiščenja in stroški vezave sredstev v posezonskih zalogah.

2. Posledice, ki jih ne moremo neposredno ovrednotiti. To je npr. zmanjšanje naše udeležbe na trgu, ker so se potrošniki zato, ker smo zamudili začetek prodajne sezone, preusmerili h konkurenčnemu podjetju.

Ogledali si bomo samo prvo skupino posledic, to je tiste, katere lahko tudi neposredno finančno izrazimo, bodisi kot explicitni ali pa kot oportunitetni strošek.

Posezonske zaloge povzročajo podjetju naslednje stroške:

- a) stroški vezave obratnih sredstev,
 - b) stroški skladiščenja in
 - c) stroški znižanja cen.
- Oglejmo si vsako od teh treh vrst stroškov nekoliko podrobneje.

a) Stroški vezave obratnih sredstev

Če financiramo posezonske zaloge s krediti za obratna sredstva, je strošek vezave obratnih sredstev enak obrestim za kredite za obratna sredstva. Seveda pa se strošek vezave obratnih sredstev pojavlja tudi v primeru, če posezonske zaloge financiramo z lastnimi sredstvi. Če ta sredstva ne bi bila vezana v zalogah, bi se hitreje obračala in podjetje bi s temi sredstvi ustvarjalo dobiček. Če torej financiramo posezonske zaloge z lastnimi sredstvi, se nam strošek vezave obratnih sredstev pojavlja kot oportunitetni strošek.

Ker je del posezonskih zalog financiranih z lastnimi sredstvi, del posezonskih zalog pa je financiranih s krediti za obratna sredstva, zato izračunamo stroške vezave sredstev v posezonskih zalogah na naslednji način:

Ceno tujih sredstev predstavlja obrestna mera za kredite za obratna sredstva, ceno lastnih sredstev pa aproksimiramo z mero dobička, to je z razmerjem med dobič-

kom in lastnimi poslovnimi sredstvi. Ceno sredstev, s katerimi financiramo posezonske zaloge, sedaj izračunamo tako, da izračunamo ponderirano aritmetično sredino med mero dobička ter obrestno mero za kredite za obratna sredstva, pri čemer vzamemo za ponderje delež lastnih oziroma tujih sredstev. Tak način izračuna cene sredstev je znan v ekonomski literaturi kot izračun ponderirane cene kapitala.

Skušajmo sedaj na zgoraj naveden način izračunati ceno sredstev, ki so vezana v posezonskih zalogah. Obrestna mera za kredite za obratna sredstva je bila v letu 1973 11%. Mero dobička v Alpini, katero sem izračunal iz podatkov zaključnega računa Alpine za leto 1972, pa je bila 19,2%. To pomeni, da je cena lastnih sredstev 19,2 odst., cena tujih sredstev pa je 11%.

Po podatkih zaključnega računa Alpine je imela Alpina na dan 31. 12. 1972 62,5% lastnih in 37,5% tujih sredstev. Če sedaj izračunamo ponderirano ceno kapitala tako, da izračunamo ponderirano aritmetično sredino med obrestno mero za kredite za obratna sredstva 11% in med mero dobička 19,2%, pri čemer vzamemo za ponderje zgoraj navedeni deleži tujih oziroma lastnih sredstev, dobimo naslednji rezultat: Cena sredstev, s katerimi financiramo posezonske zaloge, je 16,1%.

b) Stroški skladiščenja

Druga vrsta stroškov posezonskih zalog so stroški skladiščenja. Ekonomisti so z raziskavami ugotovili, da znašajo stroški skladiščenja v poprečju približno 2% od vrednosti zalog.

c) Stroški znižanja cen

Tisti artikli, s katerimi smo zamudili prodajno sezono, ostanejo v zalogi do začetka naslednje prodajne sezone za ustrezno skupino obutve. To velja predvsem za izrazito sezonsko obutev, kot so sandale ter moški in ženski škornji. Ko nastopi naslednja prodajna sezona za ustrezno skupino obutve, je obutev iz prejšnjega leta že zastarela in če jo hočemo prodati, moramo znižati cene. Če bi proizvedli to obutev pravočasno, bi jo lahko prodali v tisti prodajni sezoni, za katero je bila kreirana, brez znižanja cen. Razlika med iztržkom, ki bi ga dosegli, če bi bili obutev v posezonski zalogi prodali v tisti prodajni sezoni, za katero je bila izdelana, in med iztržkom, ki ga dosežemo, ko moramo to obutev prodati po znižanih cenah, predstavlja za podjetje izgubljeni dohodek. Ta izgubljeni dohodek lahko imenujemo tudi oportunitetni strošek, ki je nastal zaradi zamude prodajne sezone.

Če hočemo tiste vrste obutve, ki so izrazito sezonskega značaja in so nam ostale v zalogi, v naslednjem letu prodati, moramo ceno precej znižati. Vzemimo, da moramo v poprečju znižati cene približno za 40%.

Stroški posezonskih zalog so visoki

Če sedaj strnemo naše ugotovitve o stroških posezonskih zalog, vidimo, da so ti stroški naslednji:

- a) Stroški vezave sredstev znašajo v enem letu 16,1% od vrednosti posezonskih zalog.
- b) Stroški skladiščenja znašajo v enem letu približno 2 odst. od vrednosti posezonskih zalog.
- c) Oportunitetni strošek zaradi znižanja cen zastareli obutvi znaša 40% od vrednosti posezonskih zalog.

Nadaljnji izračun ni potreben

Zgornje tri točke same dovolj glasno govorijo. Bralec si lahko sam ustvari sodbo o tem, kako visoke stroške nam povzročajo posezonske zaloge. Tistim, ki jih zanima višina stroškov posezonskih zalog v Alpini v dinarjih in ne samo v odstotkih, naj povem, da so v moji diplomski nalogi ti stroški izračunani za leto 1972. En izvod naloge je tudi na razpolago v podjetju.

Sklepne misli o posezonskih zalogah

Iz prej navedenih podatkov o stroških posezonskih zalog vidimo, da so ti stroški zelo visoki. Zato si moramo v podjetju prizadevati da:

1. Čim bolj spoznamo želje potrošnikov obutve tako glede prodajnih sezon kot tudi glede drugih faktorjev, ki so pomembni za uspešno prodajo.
2. Dosledno upoštevamo ugotovitev o prodajnih sezonah za posamezne skupine obutve in druge faktorje, ki so pomembni za uspešno prodajo, ter si prizadevamo v smeri odpravljanja napak v poslovanju.

Prej navedeni podatki o višini stroškov posezonskih zalog so zadosten razlog za ugotovitev, da je pravočasna priprava proizvodov za prodajo izredno pomembna. Za boljšo predstavo naj navedem le to, da sem z izračunih ugotovil, da so v letu 1972 znašali stroški posezonskih zalog toliko, kot znaša šestletna najemnina za elektronski računalnik, ki smo ga pred kratkim najeli.

V zvezi s tem želim poudariti naslednjo misel: Pomislimo za hip na to, da so stroški posezonskih zalog v enem letu šestkrat večji od najemnine za elektronski računalnik. Če nam uspe s tem, ko nam bo računalnik omogočil dobiti več podatkov, predvsem pa nam bo dajal bolj tekoče in hitro in zato bolj uporabne podatke, zmanjšati posezonske zaloge npr. samo za eno tretjino, potem se nam bo računalnik že samo s tem izplačal. Če pa ne bomo znali izkoristiti računalnika za to, da bomo naše poslovanje izboljšali, potem je bila ta investicija zgrešena.

Zgoraj navedeno misel bom sedaj posplošil: Če nam uspe z določeno analizo ali raziskavo izboljšati poslovanje podjetja na kateremkoli področju tako, da se pokaže ekonomski učinek, ki je večji od stroškov analize, potem za to ni škoda ne truda, ne časa in ne sredstev. Če pa delamo analize samo zato, da so izdelane, nihče pa izsledkov ne upošteva, potem je vsak napor v tej smeri brez koristi. To velja tako za nakup računalnika, kot za kakršnokoli drug napor v tej smeri.

Danes imamo vse večje možnosti. Na vseh področjih človekovega ustvarjanja dosegamo bliskovit napredek. Hitro napreduje tehnologija, v zadnjem času je napravila ogromen korak naprej teorija informacij na čelu z elektronskimi računalniki. Sko-

kovito napreduje tudi ekonomska znanost; ekonomija pa je ali bi vsaj morala biti poštevanka in abeceda vsakega podjetja.

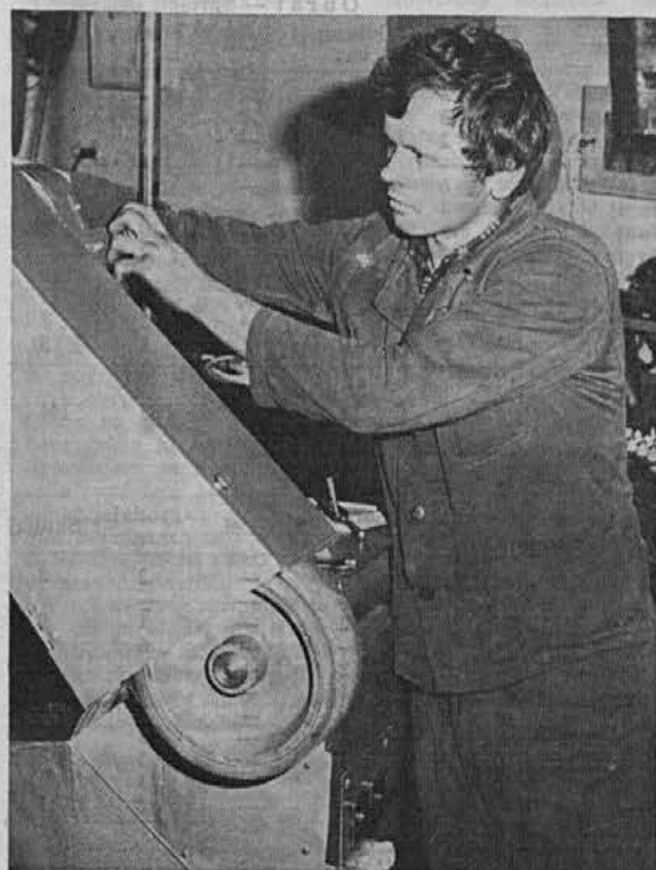
Možnosti torej imamo. Od nas samih pa je odvisno, kako jih bomo znali izkoristiti. Če bo naš cilj izboljšanje poslovanja z uporabo vseh zgoraj navedenih dosežkov, potem bomo čez nekaj let lahko s ponosom ugotovili, da nas čas ni prehitel. Če pa bomo nove dosežke zavračali in razmišljali na star, rekel bi obrtniški način, potem nas bo razvoj pregazil. Krivi pa bomo sami in nihče drug, kajti kot sem že rekel, naše možnosti so velike.

Tomaž Košir, dipl. oec.

TISKARSKI SKRAT

V prejšnji številki nam je ponagajal tiskarski skrat. V sestavku »Prodajne sezone za prodajo obutve« je napačen stavek: »Hkrati pa lahko ugotovimo tudi, od kdaj dalje je pametno nabavljati materiale za določeno vrsto obutve, ker vemo, da bi obutev, proizvedena iz tega materiala, zamudila prodajno sezono.« Ta stavek se pravilno glasi: »Hkrati pa lahko ugotovimo tudi, od kdaj dalje nima smisla nabavljati materiala za določeno vrsto obutve, ker vemo, da bi obutev, proizvedena iz tega materiala, zamudila prodajno sezono.«

Uredništvo



Iz naše mehanične delavnice



Taki prizori nam prav gotovo niso v ponos

Varstvo okolja in mi

Slika, ki jo je prinesla rubrika »Kej je djau?«, v eni izmed prejšnjih števil našega časopisa in ki je prikazovala Soro in odsluženo avtomobilsko karoserijo v njej, me je spodbudila, da napišem nekaj več besed kot jih dovoljuje omenjena rubrika o zelo perečem problemu sedanjosti, to je o onesnaževanju okolja.

Človek je kot edino živo bitje premagal naravne zakone kot sta boj za obstanek in selekcija. Število prebivalcev zato hitro narašča. Vedno večje število ljudi pa terja večjo proizvodnjo, obenem pa se večja tudi potrošnja.

Vsa potrošnja pa je nujno povezana z odpadki. Vsak izdelek, ko odsluži namenu, za katerega je bil narejen in človeku, ki ga je uporabil, postane odpadki, ki onesnažuje tla, vodo ali zrak.

Onesnaževanje je danes že doseglo kritično mejo, saj ogroža ne samo človeka, ampak tudi vsa druga živa bitja. O tem so se razpisali biologi, kemiki, zdravniki, umetniki in drugi, občutimo pa to vsi. Najbolj so onesnažena področja, kjer je skoncentrirano veliko ljudi in kjer je razvita industrija. Še posebej so prizadeta območja, kjer je črna ali barvna metalur-

ja, kemična industrija, gradbeništvo, in nekatere vrste predelovalne industrije, močan promet itd.

Kaj prida pa za mesti ne zaostajajo tudi druga področja. Spomnimo se samo na našo okolico. Kako žalostno sliko kaže obrežje Sore! Sora, ki je nekoč veljala za eno izmed najbolj čistih rek, je danes odlagališče za smeti, steklenice, staro pločevino, polivinil in drugo. In to kljub temu, da v kraju obstaja prostor za odlaganje odpadkov in da je za silo urejen tudi odvoz smeti. Ni so redki posamezniki, ki svojo bližnjo okolico lepo uredijo in ki bi jih doma na vrtu motil kup odpadkov, zato jih odložijo drugod, kjer njih ne motijo več. Zato pa smo jih prisiljeni gledati drugi.

Ce drugod velja za glavne onesnaževalca industrija ki onesnažuje okolje s plini, sajami, smradom, z odplakami in z drugimi za živa bitja škodljivimi snovmi, za naše razmere tega ne moremo trditi. Res je, da naš dimnik še vedno bruhaja saje, vendar se tudi temu problemu posveča skrb in bo v doglednem času rešen. Zdi se mi, da prav nič ne pomaga k rešitvi ugotovljenega stanja to, da imamo Zakon o vodah, pa Zakon o varstvu narave in da je v pripravi tudi Zakon o varstvu zraka pred onesnaženjem, dokler bomo videli, da določil teh zakonov nihče ne spoštuje in dokler se bodo znaki za prepoved odloganja odpadkov izgubljali v kupih smeti.

Mislím, da bi morali imeti vsi več posluha za izgled kraja in okolice in to ne samo tiste, ki je posameznikom na očeh, ampak tudi tiste, ki jo gledamo vsi Zirovci pa tudi tisti, ki obiščejo naš kraj. Obenem pa bi se moral vsak posameznik zavedati, da vse kar moti njega, moti tudi druge. Če bi se vsi držali tega, se ne bi bilo treba spraševati, kaj je rekel tisti, ki je moral gledati Soro in odsluženo pločevino v njej.

Ljubiteljica narave

Kadrovske novice

Leto 1973 smo koledarsko zaključili, sedaj pa bomo morali napraviti še obračun našega dela. Tak obračun običajno napravimo z izdelavo zaključnega računa, kjer so zajeti vsi podatki o našem delu v preteklem letu.

Na kadrovskem področju je bilo stanje v decembru približno enako stanju v novembru. Novih delavcev smo sprejeli le 5. Delo so nastopili: Sonja Krapež, NK delavka na Colu, Stana Mlinar, NK delavka v sekalnici, Karel Vidmar, KV mizar v oddelku plastike, Bojana Džambasevič, prodajalka v Čačku in Dragica Arko, prodajalka v Šentvidu.

Z delom je prenehalo 14 delavcev, in sicer: Nada Filipič, šivalka obutve, Franci Možina in Franc Strel, NK, delavca, ter Bogomir Cokan, samostojni mehanik v vzdrževalnem obratu.

V obratu Gorenja vas so prenehale z delom NK delavke: Vida Malovrh, Marija Pečelin in Franciška Justin. Največ primerov prenehanja dela je bilo v prodajni mreži, in sicer kar 7. Ido Klopčič v Ljubljani II, Vlasta Medja v Novem mestu, Mileva Stevanović v Mostarju, Slobodan Staričević v Zadru, Sejo Igor v Zagrebu III, Cvetka Jeram v Celju in Dragica Burek v Koprivnici.

Fluktuacija v letu 1973 po posameznih obratih in mesecih je bila naslednja:

Meseci	Obrat — Sprejeti delavci				
	Ziri	Gorenja vas	Col	Prodaj. mreža	Skupaj
Januar	3	—	4	2	9
Februar	3	—	2	2	7
Marec	2	1	—	7	10
April	—	1	—	6	7
Maj	6	—	—	5	11
Junij	4	—	—	1	5
Julij	2	—	—	10	12
Avgust	30	5	—	2	37
September	8	—	—	7	15
Oktober	6	4	—	9	19
November	—	1	4	2	7
December	2	—	1	2	5

Skupaj novih delavcev 66 12 11 55 144

Prenehanje dela delavcev po obratih:

Meseci	Ziri	Gorenja vas	Col	Prodaj. mreža	Skupaj
Januar	5	5	—	2	8
Februar	9	—	—	—	9
Marec	6	2	—	1	9
April	2	—	—	6	8
Maj	2	2	—	1	5
Junij	6	1	—	1	8
Julij	10	2	—	2	14
Avgust	14	—	—	3	17
September	7	—	—	3	10
Oktober	5	—	—	3	8
November	11	—	—	2	13
December	4	3	—	7	14

Skupaj odjavljenih delavcev 81 11 — 31 123

Kvalifikacijska struktura novosprejetih delavcev je naslednja:

	Ziri	Gorenja vas	Col	Prodaj. mreža	Skupaj
Visoko strokovni	2	—	—	—	2
Višja strokovna izobrazba	1	—	—	—	1
Srednja strokovna izobrazba	9	—	—	2	11
Nižja strokovna izobrazba	3	—	—	—	3
Visoko kvalificirani	—	—	—	6	6
Kvalificirani	28	4	1	39	72
Polkvalificirani	1	—	—	5	6
Nekvalificirani	22	8	10	3	43
Skupaj:	66	12	11	55	144

Kvalifikacijska struktura odjavljenih delavcev:

	Ziri	Gorenja vas	Col	Prodaj. mreža	Skupaj
Visoko izobrazba	2	—	—	—	2
Višja strokovna izobrazba	—	—	—	—	—
Srednja strokovna izobrazba	5	—	—	2	7
Nižja strokovna izobrazba	3	—	—	—	3
Visoko kvalificirani	6	1	—	5	12
Kvalificirani	20	2	—	22	44
Polkvalificirani	1	—	—	—	1
Nekvalificirani	44	8	—	2	54
Skupaj	81	11	—	31	123

Vzroki za prenehanje dela so bili naslednji:

Vzroki nehanja	Ziri	Gorenja vas	Col	Prodaj. mreža	Skupaj
Osebna odpoved delavcev	29	6	—	16	51
Odhod v JLA	17	—	—	1	18
Upokožitev — inval. upokoj.	12	2	—	4	18
Zaradi smrti	2	—	—	1	1
Po odločbi za določen čas	6	—	—	5	11
V poskusni dobi	—	—	—	1	1
Samovoljno	15	3	—	2	20
Izključitev	—	—	—	1	1
Skupaj	81	11	—	31	123

Navedla sem nekaj podatkov, ki jih običajno vključimo v podatke za sestavo zaključnega računa, mislim pa, da so ti podatki prav tako zanimivi tudi za vse člane kolektiva.

A. F.

Liljani Šubic ob vstopu na novo življenjsko pot iskreno čestitamo!

**Dopisujte
v Delo -
življenje!**



Novoletni razgovor s sodelavci

Komaj smo se po novoletnih praznikih vrnili na delo, že smo stopili do nekaterih naših sodelavcev. Zeleli smo, da praznično vzdušje ne bi takoj potonilo in smo jih zato povprašali:

1. Kako ste preživeli novoletne praznike?

2. V našem kraju že nekaj let ni osrednje silvesterske prireditve. Jo pogrešate in mislite, da bi bilo potrebno, da tudi v Zireh v te, in druge slične namene pridobimo ustrezne prostore?

3. Kaj si predvsem želite v letu 1974?

JANKO BOGATAJ — težka montaža

Novoletne praznike nisem praznoval v takem vzdušju, kot sem jih ponavadi, ker ni dolgo, ko mi je umrla mama. Zato sem novo leto dočkal kar doma v krogu družine.

Na drugo vprašanje, bi lahko veliko zapisal, samo kaj, ko bo ostalo samo na papirju. Res je, da tak prostor pogrešamo, smo pa še tistega opustili, ki smo ga vsaj za Silvestrovo imeli. Se bolj žalostno pa je to, da nimamo ustrezne kavarne ali kaj podobnega, da bi se lahko domačini ali poslovni ljudje, ki pridejo v našo tovarno, napotili v sodoben lokal. To je problem nas vseh.

Želim si zdravja, kolektivu pa v novih temeljnih organizacijah združenega dela še več uspeha.



HELENA JEREB — kuhinja

Silvestrovala sem v krogu svojcev doma in priznati moram, da je zabava kar lepo uspela.

Da, prostor, v katerem bi se lahko sprostiti tudi malo starejši ljudje iz naše vasi, bi zelo potrebovali, medtem, ko imajo mladi v Zireh za razne zabave več možnosti kot mi starejši.

Veliko je želja ob začetku novega leta, toda če bi imeli zdravje in mir, bi že bilo dovolj.

IVA VELKAVRH — montaža lahka

Novoletne praznike sem preživela doma, v krogu družine.

Mislim, da je za tako velik kraj, kot so Ziri nujno po-

treben tudi prostor za prireditve, ne samo silvesterske, pač pa tudi za druge.

V letu 1974 si v prvi vrsti želim zdravja, miru doma in v svetu ter da bi imeli dovolj dela v naši tovarni.

JOŽE JUSTIN

— šivalnica težka

Novo leto sem z družino dočkal v Zireh pri sorodnikih. Ostale praznike sem preživela doma. Kakšnega boljšega praznovanja »z rezervacijo« pa si mi z manjšimi dohodki ne bomo mogli privoščiti, če bo šlo tako naprej.

Več kot potrebno je, da se pri nas v Zireh nekaj pokrene za pridobitev prostorov za družabne prireditve. Takega mrtvila, kot je v Zireh, se mi zdi, ni nikjer.

V letu 1974 si želim, da bi bil zaslužek v Alpini boljši. Da bi delavec na normi bil deležen malo več pozornosti s strani odgovornih, kako dosega ali zakaj ne dosega norme. Da bi bilo več medsebojnega sodelovanja. Take so želje večine v šivalnici.

MIRA TUŠAR

— šivalnica lahka

Novoletne praznike sem preživela kar dobro. Malo zabave, razvedrila, oddiha in prazniki so minili.

Vsekakor pa mislim, da bi bilo zelo potrebno, da si v bodoče pridobimo ustrezne prostore za take in podobne prireditve, kot je za Silvestrovo. Saj dokaj čudno zleđa, da tako velik kraj, kot so Ziri nima večje silvesterske prireditve, katere bi se prav gotovo radi udeležili stari in mladi.

V letu 1974 si v prvi vrsti želim zdravja, miru in delovnih uspehov.

KAJETAN JESENKO

— oddelek plastike

Lahko rečem, da sem novoletne praznike preživel zelo »mimos«. Nič me ni oviralo slabo vreme, ker nisem šel nikamor in tudi nisem imel kakšnega potovanja ali česa podobnega v načrtu. S silvestrovanjem pa tudi ni bilo nič. Najmlajših članov naše družine ne morem pustiti same doma, brez zanesljivega varuha. Tega pa na žalost nimamo. Zato smo preživeli Silvestrski večer doma ob radijskem in televizijskem sprejemniku ter dobri kapljici. Preostali prosti čas med prazniki pa sem posvetil družini učenju in delu.

Kako je v Zireh s takimi prireditvami, kot so razne zabave v širšem pomenu besede, pa je bilo že toliko povedanega in napisanega, da je škoda izgubljati besed.

Res je, da v našem kraju že nekaj let ni bilo osrednje silvestrske zabave, katero pogreša zelo veliko ljudi: mlaj-

ših in starejših. Letošnje silvestrovanje bi se z malo dobre volje in truda dalo prirediti v dvorani »Partizana«, ker je bila dvorana prav v ta namen izpraznjena. Izgleda pa, da ni bilo nikogar, ki bi prevzel organizacijo in stvar izpeljal. Prepričan sem, da bi bila dvorana polna, ker še živijo v naši dolini ljudje, ki jih še srbijo pete in bi se radi zavrteli ob prijetni glasbi. Osebnostno pogrešal silvestrovanje v dvorani, čeprav se ga ne bi udeležil.

Skrajni čas je, da dobimo v Zireh primeren prostor, ki bi bil stalno na razpolago za take in slične prireditve ter šport.

Nekega grškega filozofa, ko so ga na Silvestrovo vprašali, katera je njegova največja želja, ki naj bi se mu izpolnila v novem letu, je takole odgovoril: »Moja največja želja v novem letu je, da bi se mi izpolnile vse želje.« Isto željo imam tudi jaz.

TONČKA MLAKAR

— šivalnica lahka

Novoletne praznike sem preživela doma v družbi bližnjih sorodnikov in prijateljev.

Silvestersko in druge prireditve vsekakor pogrešam v našem kraju. Res je, da lahko gre človek na prireditve drugam, vendar se mi ne zdi, prav, da je kraj za to prikrašan. V Zireh se že dolgo časa govori o pridobitvi ustreznih prostorov, vendar je od besed do dejanj še daleč, ker se na vsakem koraku postavlja vprašanje, kje dobiti sredstva za to.

Predvsem si želim zdravja, da bi bil mir in razumevanje med ljudmi, redni zaslužek in bolj stabilne cene.

FRANC OBLAK

— montažna lahka

Novoletne praznike sem večji del preživel v krogu svoje družine. Razen na silvestrski večer sva z ženo bila na Hotavelski veselici. Za kakšne izlete ali smučanje nas je pa letošnje dokaj muhasto vreme prikrajšalo.

Res je za tako velik kraj kot so Ziri malo srčno, da smo ob takih praznikih, kot je: Novo leto, Prvi maj ali podobno brez kakršneko'it zabave.

Sprašujem se, ali bo nam »Partizana« res služil za vse druge, kot je bil namenjen. Če se spomnimo 15–20 let nazaj: telovadni nastopi so bili vsako leto. Sedaj pa Partizan se za zabavo ni več uporaben. Je zaseden, povrhu tega pa se razpada. Če ne znamo napraviti nič novega v te namene, vsaj to, kar so nam dali, ohranimo.

V letu 1974 si želim, da bi bilo v družini čimveč zdravja, v kolektivu dober uspeh in prizadevanje nas vseh, nasploh pa mir v svetu.

MARTA DEBELJAK — šivalnica težka

Novo leto sem pričakovala v veseli družbi pri Cestniku v Podgori.

Za tako naselje kot so Ziri je res malo čudno, da ni nobenega silvestrovanja. Zdi se mi, da bi za take in podobne prireditve res potrebovali primeren prostor.

V letu 1974 si želim zdravja, dober zaslužek in veliko medsebojnega razumevanja in uspehov v našem podjetju.

JOŽE POLJANSEK

— mehanična delavnica

Novoletne praznike sem preživel v družinskem krogu. Ugajalo mi je, da sem se za nekaj dni otresel vsakdanjih skrbi in zadovoljno stopil v novo leto 1974.

O osrednji prireditvi v našem kraju se je že vse povsod mnogo razpravljalo. Zato se tudi jaz pridružujem mnenju mnogih, da bi bilo potrebno za tak kraj kot so Ziri najti način, ki bi pri nas poživil zabavno življenje in ga spravil tudi na časi primeren kulturni nivo. Da bi se to lahko uresničilo, je nujno potrebno najti ustrezne prostore, kar pa mislim da z dobro voljo in iznajdljivostjo tudi možno doseči. Moje želje za leto 1974 se nanašajo predvsem na vse tisto, kar si želi večina naših ljudi, ta pa je zdravje in mir v svetu. Posebej pa si želim, da bi poslovno leto našega podjetja bilo vsaj toliko uspešno, če ne bolj kakor leto 1973.

TOMAŽ JUSTIN

— prodajna služba

Novoletne praznike sem preživel v krogu domačih, brez posebej izdelanega programa. Kot običajno na takih zabavah smo gledali televizijo, dobro jedli in pili ter skušali biti vsak po svoje zabavni. Škoda, ker ni bilo dovolj snega, sicer bi si privoščili kak dan smučanja na Kaniču, kot sem imel v načrtu.

Zadnja leta običajno silvestrujem doma, zato na ta dan ne pogrešam novoletne zabave v večjem obsegu. Mlajši ljudje pa si tega načina zabave želijo in jo pogrešajo. Spominjam se podobnih veselice pred leti, ko so se jih udeležili tudi starejši in so bile prijetne in zabavne, zato mislim, da smo take zabave preveč opustili.

V novem letu si najbolj želim, da bi vladal mir, želim si zdravja in razumevanja v družini ter dobre delovne odnose v podjetju in več medsebojnega spoštovanja.

MILENA TRATNIK

— sekalnica

Praznike sem preživela v krogu domačih in sosedov. Za čim prijetnejše vzdušje je

poskrbel vsak po svoje. Proslavljali smo tja do zjutraj.

Svojega prevoznega sredstva nimam in ne preostane mi drugo, kot da ostanem doma. Gostilne v Zireh so velikokrat na ta dan še celo zaprte.

Zato se mi vsekakor zdi potrebno, da bi tudi v našem kraju zgradili kak hotel ali restavracijo z veliko plesno dvorano. Sedaj ni prostora niti za mladino niti za malo starejše in resnejše ljudi. Denar seveda odpluje drugam, pa čeprav bi lahko ostal doma. Veliko Zirovcev zahaja



na Črni vrh, kar je precej daleč ali pa tja do Skofje Loke in še dlje. V letu, v katerega smo vstopili, si želim v prvi vrsti zdravja in veliko delovnih in seveda tudi drugih uspehov, katere pa bom pridobila samo z vestnim delom.

DINA VONČINA

— tehnična služba

Novoletne praznike sem kar lepo preživela in sicer delno na silvestrovanju izven našega kraja, delno pa v družinskem krogu. Prazniki so hitro minili, čeprav smo bili več dni skupaj doma. Človek ob takih prilikah pozabi na tovarno in vse tiste dolžnosti in opravila, ki nas spremljajo vsak dan in tako čas še hitreje mine.

Res je žalostno, da nimamo v Zireh osrednje silvestrske prireditve. Normalno bi bilo, da vsak kraj iz leta v leto napreduje, v Zireh pa je prav obratno. Takoj po vojni smo imeli v Zireh poleg te prireditve še marsikaj, danes pa je sploh vsako razvedrilo zamrlo. Pogosto slišimo pritožbe mladine, da se nima kam dati, da ni ustreznih zabav, da ni niti primernih prostorov, kjer bi se mladina shajala, isto pa velja tudi za ostale prebivalce našega kraja. Tako sem torej tudi jaz med tistimi, ki vse to pogrešajo.

V letu 1974 si v prvi vrsti želim zdravja in sreče v družini. Prav tako si želim, da bi bil v svetu mir, našemu kolektivu pa želim, da bi v tem letu uspešno premagoval vse težave, katerih verjetno ne bo malo.



Nekdanji sodelavci živijo z nami

Tudi letos so se predstavniki podjetja sestali z našimi upokojenci. Objavljamo zahvalno pismo njihovega predstavnika Gliha Julija.

Prav lepo se zahvalim v imenu vseh upokojujencev in upokojujenk, ki so danes tu prisotni. V prvi vrsti se zahvalim kolektivu in tov. direktorju za povabilo na današnji sprejem, tu v tovarni, kakor tudi na slavnostni nagovor, v katerem je prikazan v glavnem ves potek dela in skrb za nadaljnji razvoj podjetja. Znano nam je že po informacijah iz časopisa »Delo in življenje«, ki ga tudi upokojujenci skrbno spremljamo in sledimo vsem težavam, ko se bori podjetje za svoj napredek. Veseli smo vsakega vašega napredka, ko vidimo, kako naša tovarna z leta v leto napreduje in zadovoljni smo, ko vidimo, da se je delo, ki smo ga vložili kot prvi pionirji v izgradnjo te tovarne dobro razvilo, v prid naše

žirovske doline, pa tudi v dobro širše in daljne okolice. Veseli smo tega napredka, posebno ko vidimo, da se kolektiv in njegovo vodstvo zaveda, kaj pomeni taka tovarna, da delajo složno v okviru današnje samoupravne družbe.

oPsebno se počutimo počaščeni, ko se že vrsto let kolektiv spomni nas upokojujencev in nas povabi ob koncu leta na slavnostni sprejem in nas pogosti. Za nas upokojujence je to prav poseben praznik, saj se tu dobimo kot stari delavci, da se med seboj pogovorimo in obudimo naše spomine na naša težka pretekla leta. Žal nam je, da se vrste naših starih delavcev redčijo. No, naj sedaj še v imenu vseh upokojujencev in članov našega društva želim vodstvu in vsemu kolektivu tovarne Alpina mnogo sreče in zdravja ter poslovnih uspehov v novem letu 1974.



Nekdanji člani našega kolektiva si še vedno radi ogledajo kaj je novega v proizvodnji



»So to že modeli za pomlad« so se zanimali



Predsednik upokojujencev se je zahvalil za sprejem

27. decembra 1973 je bil prirejen sprejem za upokojene delavce našega podjetja. Vabljenih je bilo 182 upokojujencev, odzvalo se jih je okrog 140. Do sedaj je bilo v podjetju upokojujenih 266 delavcev.

Pa še nekaj obvestil upokojujencem

Gotovo vam je znano, da si je društvo upokojujencev nabavilo svoj društveni prapor, ki ga pa v predvidenem času ni bilo mogoče razviti, zato je odbor na svoji seji odložil razvitje prapora na letno skupščino ali na 1. maj 1974. leta, zaradi tega se je tudi akcija prostovoljnih prispevkov za prapor podaljšala do razvitja prapora. Ponovno bo začel izhajati naš časopis za upokojujence, in sicer z januarjem. Prvi izvod bo izšel 25. januarja. Naročnina za vse leto znaša 18,00 din. Naročite ga lahko v društveni pisarni. V njem boste našli mnogo informacij o pokojninah, obenem pa tudi razvedrila. Hkrati lahko povem, da bo pisarna odprta v januarju in februarju vsak dan do 15. v mesecu od 9.—12. ure. Drugače le v ponedeljek in petek, in sicer od 9.—11. ure. Naša pisarna bo od 1. januarja dalje v naših društvenih prostorih v »Sori« na Dobračevi. Vljudno vabimo tudi nove upokojujence, da se vpišejo v naše DU. Članarina je neizpremenjena. V imenu našega odbora pa želim vsem članom našega društva mnogo sreče, posebno pa zdravja v novem letu 1974.

Julij Gliha

Samoupravna kronika

— december 1973 —

14. 12. Odbor za delovna razmerja

Odločeno o sprejemu na delo treh delavcev in snažilke za obrat Gorenja vas. Potrjene odpovedi dela 5 delavcev. Sklepano o poizkusnem delu Ide Klopčič in odločeno o razmestitvi Borisa Primožiča. Odločeno, da se delavce, ki jih štipendira podjetje, razporedi na delovna mesta, za katera se usposablja. Razpravljano o sistemu premeščanja v strokovnih službah in odločeno, da se uskladi z načinom premeščanja v osnovni proizvodnji. Odloče-

no o zasedbi delovnega mesta skladiščnika težke obutve.

17. 12. Odbor za sredstva skupne porabe

Odobreno plačilo razlike v ceni pri nakupu dveh stanovanj v Sarajevu in odločeno o delitvi teh stanovanj.

Obravnavano vprašanje prevoza delavcev iz smeri Govejek, Razpotje. Ugotovljeno, da bodo možnosti za nove avtobusne prevoze šele po združitvi prevoznih podjetij, predvidoma v prvi polovici letošnjega leta.

Iz sredstev skupne porabe podjetja odobreno nekaj manjših izplačil.

Pregledane prošnje za stanovanje in sklenjeno, da se skliče razširjeni sestanek, na katerem se sprejmejo glavne smernice za stanovanjsko politiko v prihodnje. Prošnja za zamenjavo stanovanja v bloku rešena negativno.

18. 12. Odbor za varstvo pri delu

Obravnavane spremembe Pravilnika o odškodninah delavcem, ki se poškodujejo pri delu. Sprejet sklep o postopni nabavi vseh potrebnih osebnih zaščitnih sredstev in delovnih oblek. Obravnavane tudi potrebe po nabavi aparatov za kuhanje toplih pijač in sprejet sklep, da se nabava teh aparatov odloži zaradi visokih nabavnih cen.

Novo vodstvo aktiva zveze komunistov

18. decembra 1973 je imela tovarniška organizacija zveze komunistov svojo redno skupščino.

Na skupščini je bilo izvoljeno novo vodstvo, ki bo vodilo OOKZ naslednji dve leti. Za sekretarja je bila izvoljena Marija Justin, za člane sekretariata pa: Ivana Krvina, Jernej Peternelj, Mara Gregorač, Leander Kavčič.

Novemu vodstvu čestitamo in mu želimo obilo uspehov pri nadaljnjem delu.

ED



Telovadnica in vrtec v letu 1974 – da ali ne?

Zaradi približujoče se gradnje dodatnih šolskih prostorov in vrteca želim informirati občane krajevne skupnosti Ziri o pripravah na gradnjo v letu 1974.

Kot je vsem znano, se bodo pri osnovni šoli Padlih prvoborcev Ziri gradili naslednji objekti: telovadnica, vzgojno varstveni zavod z zmogljivostjo 120 otrok dnevno in dodatne učilnice za predmetni pouk.

Viri sredstev za gradnjo so naslednji:

Telovadnico in dodatne učilnice bomo gradili iz sred-

stev krajevnega samoprispevka, ki je bil razpisan in izglasovan za dobo sedmih let. Vzgojno varstveni zavod pa bomo gradili iz sredstev sklada otroškega varstva pri skupščini občine Škofja Loka. (Nepravilno je mnenje, da se bo VVZ gradil iz sredstev samoprispevka.) V zadnjem času se večkrat postavljajo vprašanja in ugibanja, kako se omenjena sredstva zbirajo. Sredstva krajevnega samoprispevka se zbirajo na posebnem računu pri banki, nad katerim vodi nadzorstvo skupščina občine Škofja Loka – oddelek za davčno upravo. Pri tem naj omenim,

da sredstva redno dotekajo in da niso porabljena za nobene druge namene, koš se včasih v Zireh sliši.

Sredstva za VVZ se prav tako zbirajo na posebnem bančnem računu pri SO Škofja Loka. Razlika je le v tem, da sredstva v sklad otroškega varstva prispevajo vsi zaposleni v občini in ne samo zaposleni v krajevni skupnosti Ziri, kot je npr. značilno za prej omenjeni krajevni prispevek.

Iz naslednje tabele je razvidno, kakšen je dotok sredstev pri omenjenih oblikah zbiranja sredstev.

SREDSTVA KRAJEVNEGA SAMOPRISPEVKA: (Zbirajo se od 1. 1. 1971 do 31. 12. 1977)

Realizacija 30. 9. 1973	Pričak. dotok do 31. 12. 1973	Predvideni dotok do izteka samoprispevka				Skupaj ND
		1974	1975	1976	1977	
2.012.897	292.574	960.000	1.046.000	1.141.000	1.245.000	6.697.471

Porabljeno do 30. 9. 1973 : 1.250.000 din za obnovo šole leta 1972.

Iz navedene tabele je razvidno, da bo zastavljeni program ob razpisu samoprispevka (telovadnica in štiri učilnice) v celoti realiziran, kljub temu, da smo iz sredstev samoprispevka adaptirali obstoječo šolsko stavbo, kar prvotno ni bilo predvideno.

Zal pa vsa podjetja v Zireh ne prispevajo redno sredstev

za gradnjo šolskih objektov. Ključar, Kokra in Lekarna še niso poravnali svojih obveznosti za leto 1971 in 1972 (1% sredstev od bruto OD). S temi podjetji so v teku razgovori. Obljubili so, da bodo po letošnjem zaključnem računu svoje obveznosti izpolnili. Izredno važno je namreč, kako bodo podjetja letošnja sredstva prispevala po zaključnem računu. Upamo, da bo realizacija 100%, sicer bi se tudi gradnja pričela pozneje.

SREDSTVA SKLADA OTROSKEGA VARSTVA PRI SO ŠKOFJA LOKA

Realizacija do 30. 9. 1973	Pričak. dotok do 31. 12. 1973	Predvideni dotok		Skupaj
		1974	1975	
1.855.511	371.100	2.449.000	2.694.000	7.369.611

Nekaj sredstev sklada otroškega varstva se porabi za funkcionalne dodatke varstveno vzgojnih zavodov. V juliju 1974 bo za gradnjo varstveno vzgojnega zavoda v Zireh na razpolago 1.250.000 din. S pomočjo premostitvenih kreditov, katere nam bo odobrilo SGP Tehnik, pa bo mogoče pričeti z gradnjo telovadnice in VVZ v juliju 1974. Dodatne učilnice se bodo gradile pozneje.

Iz obeh tabel je razvidno, da je finančno pokritje obeh objektov v letu 1974 približno zagotovljeno.

Problemi, ki nastajajo

Težave so nastale pri iskanju lokacij za omenjene objekte. Zemljišče v okolici šole je za vse nameravane gradnje precej utesnjeno, poleg tega pa obstaja še problem poplavnega zemljišča in talne vode. V letu 1973 smo v glavnem iskali rešitve v zvezi z lokacijo omenjenih objektov. Za izdajo lokacijske dokumentacije je bilo potrebno pripraviti podoben program bodočih šolskih prostorov.

Projektno nalogo nam je izdelal Lapuh ing. Milivoj, svetovalec za šolske gradnje pri Izobraževalni skupnosti SRS.

In kakšni so načrti?

Program bodočih šolskih prostorov pri osnovni šoli Ziri je treba izdelati tako, da se bo naša šola v svoji končni fazi izgradnje izenačila z modernimi šolami, ki se danes v celoti gradijo nove (Gorenja vas, Podlubnik). Da bo to realizirano, je potrebno izhajati iz naslednjih stališč: obstoječa šolska stavba naj v perspektivi služi samo za potrebe pouka nižjih razredov (1.–4. razr.) in oddelkov podaljšanega bivanja učencev v šoli. Zato je potrebno prizidati šoli naslednje šolske prostore:

- 12 učilnic s kabineti za predmetni pouk (fizika, kemija, biologija, likovni, glasbeni pouk, tehnični pouk, zgodovina, zemljepis, matematika, slovenski jezik – dve učilnici, tuji jeziki – dve učilnici, gospodinjski pouk);
- Telovadnico, po možnosti z malo telovadnico;

– Ozvočenje šole je projektirano tako, da zajame tudi potrebe VVZ.

– Razvoj in perspektiva otroškega varstva ter osnovnega šolstva gredo v tej smeri, da je smotrno, če so ti objekti povezani. (bodoče celoletne male šole, varstveni oddelki in oddelki podaljšanega bivanja učencev v šoli.)

Na osnovi posredovanega programa je Projektivni atelje iz Ljubljane pristopil k izdelavi lokacijske dokumentacije za nove objekte.

Glede na perspektive in razvoj osnovnega šolstva v republici lokacijska skica vsebuje še naslednje objekte, oz. naprave:

1. šolski stadion,
 2. prostor za parkiranje avtomobilov,
 3. kolesarnica,
 4. zimski bazen.
- Vsi omenjeni objekti so lokacijsko vrisani v skico.

Načrte bomo lahko uresničili le s skupnimi močmi

Gotovo je vsem bralcem razumljivo, da tako širokega programa ne bo mogoče realizirati iz sredstev sedanjega samoprispevka v krajevni skupnosti Ziri in iz sredstev sklada otroškega varstva. Lapuh ing. Milivoj zato predlaga etapno gradnjo:

1. etapa: telovadnica in VVZ,
2. etapa: štiri učilnice s kabineti.

S tem bi bila sredstva sedanjega samoprispevka izčrpana. Realizacija ostalih objektov pa bo odvisna od pripravljenosti občainov KS Zi-

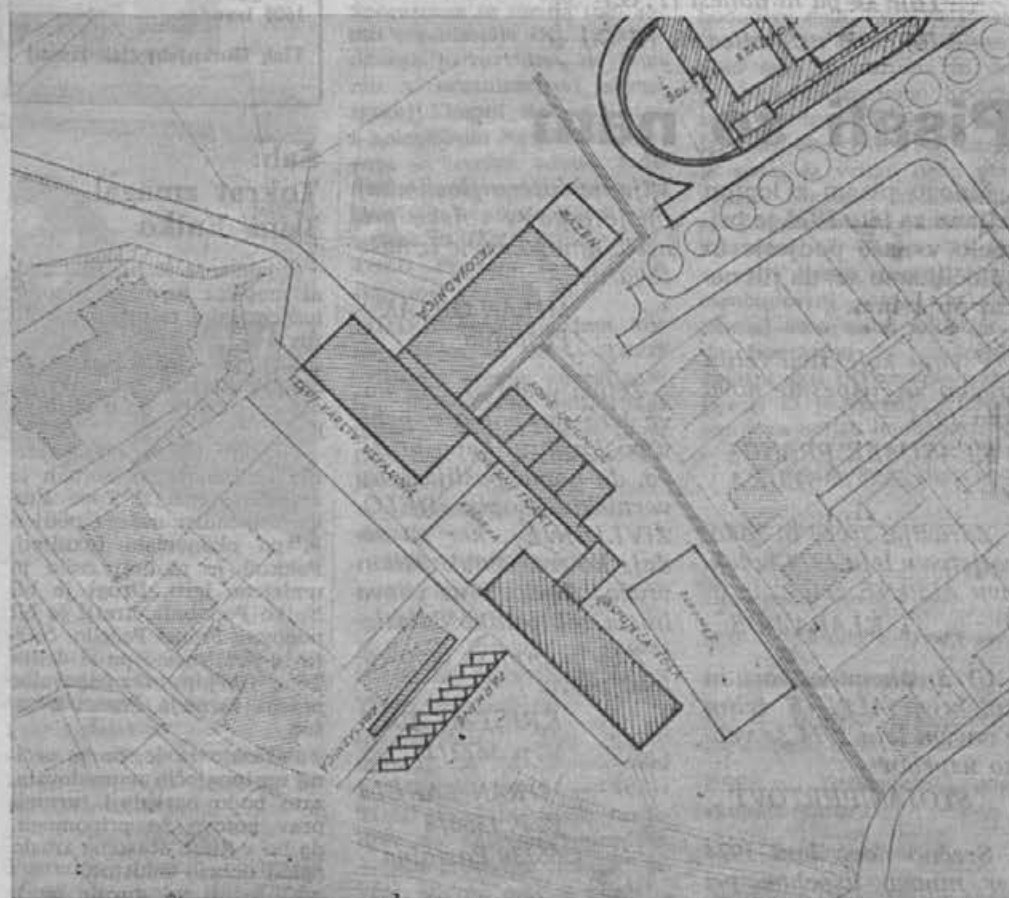
ri, kajti treba bi bilo podaljšati samoprispevek za toliko let, da bi bili predvideni objekti finančno pokriti.

Treba je gledati v prihodnost

20. decembra 1973 smo na osnovni šoli imeli razširjen sestanek s predstavniki podjetij, KS in občine Škofja Loka. Na sestanku smo vsem udeležencem podrobno obrazložili program ing. Lapuha in obravnavali lokacijsko skico za bodoče šolske prostore. Vsi udeleženci so podprli način reševanja problemov, predstavniki delovnih organizacij pa so izrekli pripravljenost, da bo žirovsko gospodarstvo kljub temu, da je že sedaj obremenjeno s precejšnjimi dajatvami, napelo vse sile, da se dokončno realizira predvideni program, saj je pri reševanju šolske problematike ne moremo biti površni in iskati rešitev le za nekaj let, pač pa poiskati rešitev, ki bo dokončna.

Realizirati ta program pa ne pomeni le dokončno ureditev šolskih prostorov v Zireh; končno bi imeli moderno osnovno šolo, ki bi zlahka zdržala primerjavo z najmodernejšimi tovrstnimi objekti v republici, zvezi, in mirno lahko trdimo, celo v evropskem merilu. Nedvomno bomo občani krajevnega skupnosti Ziri v letu 1977 pred dilemo: ali nadaljevati realizacijo predvidenega programa ali pa se zadovoljiti s tem, kar bomo zgradili iz sedanjega samoprispevka...

Slobodan Poljanšek
Ravnatelj



Posredujem skico predlagane lokacije:



V Partizanu še skladišče?

Tik po novem letu so se zbrali na posvet predstavniki vseh športnih organizacij v Zireh, mladine, mladinskega kluba in aktiva mladih komunistov.

Razpravljali so o domu TVD Partizana in njegovi nadaljnji usodi. Kako rešiti ta problem, je na pobudo predstavnika Partizana že večkrat obravnaval odbor za kulturo in šport pri krajevni skupnosti. Nakazovale so se različne bolj ali manj sprejemljive rešitve. Rešitve pa ni bilo.

Dejstvo je, da so žirovski športniki in mladina brez svojega doma, še posebno sedaj, ko je v dvorani skladišče. Za redno vadbo je dom potreben temeljitih popravil, katji sredstva, ki so prihajala so se sedaj uporabljala za gradnjo sicer lepega košarskega igrišča, sprotno vzdrževanje doma in pa dotacije športnim organizacijam, ki so bile prizadete s tem, ker nimajo v Zireh prostora za vadbo.

Na že omenjenem skupnem posvetu pa so predstavniki

klubov in mladine sprejeli naslednja enotna stališča:

1. Pogodba o najemu dvorane za skladišče med Partizanom in Alpino se podaljša do konca junija 1974, kajti obnovitvena dela naj se pripravijo načrtno in jih je možno izvesti v letnem času. Prav tako je to tudi usluga Alpini, ki bi sredi zime težko dobila prostore za velike količine obutve.

2. Takoj naj se osnuje skupina za načrtovanje obnove doma.

3. Do 15. februarja naj se pripravi ustanovni zbor Združenja športnih organizacij v Zireh, ki bo nedvomno prelomnica v organiziranju športnega življenja v Zireh.

Vemo, da delovne organizacije dajo precejšnja sredstva za financiranje temeljne telesne kulturne skupnosti Škofja Loka, v katero so vključene tudi vse žirovske organizacije. Sredstva se bodo delila glede na dejavnost in program, zato je najpomembnejše, da si žirovski športniki med seboj kadrov-

ske in organizacijsko pomagajo. Bodoči skupni dom Združenja športnih organizacij pa naj bi bil najpomembnejše sredstvo za skupne dogovore in delo.

4. Temeljna telesna kulturna skupnost je ugotovila, da glede na široko dejavnost v Zireh lahko zaposlimo profesionalca, strokovnjaka, ki bo znal pomagati amaterskim trenerjem klubov. To je že večletna želja žirovcev, saj je delo že tako zahtevno in široko, da zahteva tesnejše sodelovanje strokovnjaka. Toda možnosti ni bilo. Sedaj je na nas, da jo izkoristimo. Mislim, da bi tudi strokovnjaka lahko dobili doma.

To so zaključki posveta, ki obetajo žirovskim športnikom lepše čase. Treba pa bo doslednosti vseh, da z delom to dosežemo. Partizan, ki je bil v času, ko ni imel možnosti za vadbo svojih vrst bolj pobudnik skupnih akcij žirovskih športnih organizacij, bo po ustanovnem zboru zamenjalo Združenje športnih klubov, ki bi združevalo vse klube, razvijalo pa lahko tudi »stare oblike dela Partizana«.

N. P.

Kej je djau?

Naše zadnje vprašanje »Kej je djau« mož s steklenico v roki (postrani pa je pogledoval alkotest na omari), smo prejeli naslednje odgovore:

I. nagrada

— Flaše se prazneje, Škoflca se polne (D.J.)

II. nagrada

— Sa zgubl ključ ad alkatesta? (P.L.)

III. nagrada

— Kadaj sa me pa slikal? (V.P.)

— Alkahol je triba uničiti! (U.L.)

— Tule se pa ni abnesl (T.G.)

— Joj, sam u Škoflca ne (T.G.)

Pisali so nam

Mnogo pisem z lepimi željami za leto 1974 je prišlo v naše podjetje in odločili smo se, da jih nekaj objavimo.

Vsemu kolektivu želim srečno in uspešno novo leto 1974

LESKOSEK FRANC - LUKA

Zdravlja, sreče in zadovoljstva v letu 1974 kolektivu ALPINE želi

KLARA RUS

Uredniškemu odboru in kolektivu ALPINE želim v novem letu 1974 še veliko uspehov

STOJAN PERTOVT

Srečno novo leto 1974 ter mnogo uspehov pri nadaljnjem delu. Obenem se tudi zahvaljujem za po-

šiljanje vašega glasila, saj mi je tukaj v vojsko prineslo mnogo novic iz naše tovarne.

MILAN OBLAK
Postojna

Želiva vsem srečno novo leto ter polno uspeha v poslovanju. Lepo prosiva, da nama pošiljate tovarniški časopis »DELO ŽIVLJENJE«, ker ga sedaj, ko se Oblak Milan vrača domov, ne bova imela več prilike dobiti.

Že v naprej se lepo zahvaljujema.

KRISTAN ADI
V. p. 3672/16

MIRAN ZAKELJ
V. P. 1356/8

66230 Postojna

Za čestitke in lepe želje se vsem zahvaljujemo!

Šah: Tokrat zmagal Tone Eniko

6. januarja je bil spet redni mesečni turnir v brzopoteznem šahu za prvenstvo Žirov.

Nastopilo je 22 tekmovalcev, nekaj tudi takih, ki na prvem turnirju niso nastopili.

Po skoraj 5 urnih ogorčenih in izenačenih borbah je zaslužno zmagal Tone Eniko, štipendist našega podjetja na ekonomski fakulteti. Pokazal je najbolj zrelo in umirjeno igro. Drugi je bil Nejko Podobnik, tretji je bil ponovno Franci Pečelin, četrto in peto mesto pa si delita Tone Gorjup in zmagovalec prvega turnirja Franci Demšar.

Pokazalo se je, da je večina nastopajočih napredovala, zato bodo naslednji turnirji prav gotovo še pripomogli, da bo v Zireh sčasoma zraslo nekaj dobrih šahistov.

Naslednji tak turnir bo 3. februarja.

N. P.

Foto-zapis o obisku dedka Mraza



Dedek MRAZ je vsem zaželel veliko sreče v novem letu



Predno je cicibanom izročil darila je z njimi še malo pokramljal



Obiskal je tudi otroke v vrtcu — malčki se ga niso prav nič bali

Kruhova pijanost je najhujša
(Slovenski pregovor)

Pogled na pijanca je najboljši pouk o vrlinah
treznosti (Anarhsis)